

**Votaziun dal pievel
dals 9 da favrer 2003**
Explicaziuns
dal cussegl federal

1 Dretgs dal pievel

2 Contribuziuns
chantunalas
per tractaments
a l'ospital

Da tge sa tracti?

1

Emprim project
Revisiun dals dretgs dal pievel

2

Segund project
Lescha federala urgenta
davart l'adattaziun da las contribuziuns chantunalas
per ils tractaments staziunars a l'intern dal chantun
tenor la lescha federala davart l'assicuranza da malsauns

Il cussegl federal ed il parlament vulan introducir in ulteriur dretg dal pievel: l'«iniziativa dal pievel generala». Cun quella na pon 100 000 Svizras e Svizzers betg mo proponer ina midada da la constituziun, mabain da nov er ina midada da la lescha. Ultra da quai vegn rinforzada la collavuraziun dal pievel en la politica exteriura, e quai cun extender il referendum facultativ er sin contracts internaziunals. Il medem mument duain vegnir eliminadas differentas mancanzas dals dretgs dal pievel actuals.

Explicaziuns 4–7
Text da la votaziun 8–9

Ils chantuns ston sa participar a la finanziaziun da las prestaziuns che vegnan surpigliadas d'ina assicuranza obligatoria da malsauns per in tractament en in ospital subvenziunà, er en ina partiziun mez privata u privata. Quai ha constatà cleramain il tribunal federal d'assicuranzas. Sch'ì fiss da realisar immediat e cumpletamain questa sentenza, arrivassan ils chantuns en difficultads finanzialas considerablas. Per mitigiar quest problem ha il parlament relaschè ina lescha federala urgenta. Quella prevesa ina transiziun graduada ed ordinada per la participaziun legala dals chantuns als custs. Cunter la lescha è vegnì prendì il referendum.

Explicaziuns 10–15
Text da la votaziun 12

Emprim project

Revisiun dals dretgs dal pievel

1

■ **La dumonda da votaziun sa cloma:**
Vulais Vus acceptar il conclus federal
dals 4 d'october 2002 davart la revisiun
dals dretgs dal pievel?

Il cussegl nazional ha acceptà il project
cun 102 cunter 67 vuschs, il cussegl dals
chantuns cun 32 cunter 7 vuschs.

Il pli impurtant en furma concisa

■ Ina refurma utila

Cun l'iniziativa ed il referendum han las Svizras ed ils Svizzers la pussaivladad da sa participar en moda directa a la vita da lur stadi. En nagin auter pajais na posseda il pievel ina talmain vasta schelta da dretgs dal pievel e nagin auter pajais fa uschè savens diever da quella sco la Svizra. La finamira da questa revisiun da la constituziun è da rinforzar quests dretgs dal pievel.

■ Las novaziuns las pli impurtantas

La refurma cumpiglia surtut duas novaziuns. Cun l'«iniziativa dal pievel generala» pon 100 000 Svizras e Svizzers proponer da midar la constituziun u ina lescha. Silsuent ha il parlament l'incumbensa da realisar las propostas adequatamain sin plaun constituziunal u legal. Sch'el n'observa betg il cuntegn u l'intent d'ina «iniziativa dal pievel generala», po vegnir fatg recurs al tribunal federal.

La segunda novaziun è ina estensiun dal referendum facultativ per contracts internaziunals: da nov pon tut ils contracts internaziunals che cuntegnan «disposiziuns impurtantas che fixeschan normas da dretg u da las qualas la realisaziun prenda il decret da leschas federalas», vegnir suttamess a la votaziun dal pievel cun 50 000 suttascripziuns.

Questa novaziun vegn a cumplettar ils dretgs dal pievel existents, dentant betg a pregiuditgar els.

■ 100 000 suttascripziuns per tut las iniziativas

Il parlament ha discutà davart il fatg, sch'i saja d'augmentar il dumber da suttascripziuns necessarias per far ina iniziativa. El ha dentant concludì da mantegnair il status quo. Cunter l'augment ha pledà spezialmain il fatg ch'igl è daventà pli difficil da rimnar suttascripziuns davant ils locals da votaziun, perquai ch'i vegn votà adina pli savens per corrispondenza. Il parlament è medemamain sa decidì da na betg dar la preferenza a l'«iniziativa dal pievel generala» cun prevair dumbers da suttascripziuns pli bass per quella.

■ Posiziun dal cussegl federal e dal parlament

Il cussegl federal ed il parlament beneventan la preschenta refurma moderada dals dretgs dal pievel. Ella dat dapli pussaivladads a las votantas ed als votants d'influenzar las leschas e la politica exteriura.

Posiziun dal cussegl federal

1

Il dretg dal pievel – l’iniziativa ed il referendum – dattan a las Svizras ed als Svizzers vastas pussaivladads per sa participar a la vita da noss stadi. Quests dretgs duain vegnir rinforzads e meglierads punctualmain. Il cussegl federal beneventa la revisiun proponida dals dretgs dal pievel numnadamain per ils sequents motivs:

■ **Be ils pli gronds princips vegnan menziunads en la constituziun**

Dapi daditg vegni crititgà che las votantas ed ils votants pon inoltrar be iniziativas per midar la constituziun federala, dentant betg talas per midar leschas. Savens pertutgan las iniziativas constituziunalas dumondas che na duessan en sasez betg vegnir regladas sin plaun da la constituziun, mabain sin in stgalim inferior, en ina lescha u schizunt en ina ordinaziun. Igl è perquai privlus che la constituziun vegnia infiltrada cun disposiziuns che na tutgan betg lien. Il nov dretg dal pievel, l’«iniziativa dal pievel generala», è ina iniziativa per midar la constituziun u ina lescha en ina. Ella tegna quint dal fatg che tschertas decisziuns impurtantas na figureschan betg mo en la constituziun, mabain han lur giustificaziun er en ina lescha.

■ **L’«iniziativa dal pievel generala» ha avantatgs**

Las votantas ed ils votants pon suttametter, cun il nov instrument ch’è vegni introducì dapi 1977 gia en sis chantuns, lur giavischs en furma d’ina proposta generala. Els pon er proponer d’abrogar leschas ch’èn daventadas inutilas. Il parlament realisescha ils giavischs cun midar la constituziun u ina lescha. Uschia gida il nov dretg dal pievel a cuntanscher la mira che mo ils gronds princips da noss stadi vegnan fixads en la constituziun ed er a megliar l’influenza da la democrazia directa sin la legislaziun. Midadas da la constituziun basegan er vinavant la maiortad dal pievel e dals chantuns. Ma sch’il parlament realisescha ina proposta sin plaun legislativ, è necessaria ina votaziun dal pievel be, sche 50 000 votantas e votants pretendan quai cun in referendum. Davart fatgs incontestads na vegni pia betg ad esser necessari da stuair far ina votaziun.

■ **Dapli competenzas en connex cun contracts internaziunals**

Ils davos onns è il dretg internaziunal daventà pli e pli impurtant. Noss dretg naziunal vegn influenzà adina pli savens dal dretg internaziunal e da contracts internaziunals. Las votantas ed ils votants n’han dentant betg pudì s’exprimer fin uss davart il dretg internaziunal a medema moda sco davart il dretg naziunal. Uschia n’eran per exempel tscherts contracts internaziunals betg suttamess al referendum facultativ,

ma quellas leschas che realisavan lur cuntegn en il dretg nazional dentant bain. Perquai èsi necessari d'extender las cum-petenzas dal pievel en connex cun ils contracts internaziunals. La politica exteriora survegn uschia ina meglra basa democratica. Il fatg da pudair tractar in contract internazional ensemen cun las disposiziuns da realisaziun, accelerescha e renda pli transparenta la procedura.

■ Evitar paradoxs

Tenor il dretg da fin uss pon votaziuns davart iniziativas cun cuntraproject manar ad in resultat paradox: sch'ina iniziativa dal pievel ed il cuntraproject vegnan acceptads domadus en ina votaziun dal pievel, vegnan els tuttina considerads domadus sco refusads, en il cas che en la dumonda decisiva ha in project obtegni la maioritad dal pievel e l'auter la maioritad dals chantuns. In tal cas dastgass bain esser fitg rar. Ed el fiss cuntrari a la voluntad dal pievel. Perquai duain ins eliminar quest privel.

■ Soluziun pli flexibla

En l'avegnir na duai er il parlament betg pli esser restrenschi en sia recumandaziun davart la votaziun d'ina iniziativa dal pievel cun cuntraproject, mabain el duai avair las medemas pussaivladads da s'exprimer sco per exempel las partidas, las federaziuns ed autras organizaziuns. El obtegna uschia dapli flexibilitad e po approvar tant ina iniziativa sco er il cuntraproject cun inditgar sia preferenza pir tar la dumonda decisiva.

■ Las discussiuns en il parlament

Il parlament ha acceptà questa refurma dals dretgs dal pievel. En il rom da la debatta èn sa fatgas udir dentant er intginas vuschs criticas: ch'il dumber da las sutscrizziuns necessarias per l'«iniziativa dal pievel generala» stoppia vegnir sbassà sin 70 000, per che quest instrument haja ina schanza. Ch'il princip da la separaziun da las pussanzas vegnia violà, perquai ch'ins possia far recurs al tribunal federal. Che las pussaivladads da las votantas e dals votants da s'exprimer en moda differenziada sajan restrenschidas, perquai ch'il parlament possia far votar en ina davart in contract internazional e la lescha. La maioritad dal parlament è dentant stada da l'avis che questas objecziuns na sajan betg giustifitgadas.

■ In project moderà

Tut ils elements ch'èn sa cumprovads da noss dretgs dal pievel restan tals e quals. Il dumber da sutscrizziuns necessarias na vegn betg midà. Ils dretgs dal pievel vegnan rinforzads cun cleras finamiras, particularmain sin plaun legislativ e dals contracts internaziunals. La refurma na stuess betg augmentar – u alura mo minimalmain – la chargia da las votantas e dals votants tras votaziuns.

Per tut quests motivs recumandan il cussegl federal ed il parlament d'acceptar il conclus federal davart la revisiun dals dretgs dal pievel.

Text da la votaziun

Conclus federal davart la revisiun dals dretgs dal pievel

dals 4 d'october 2002

1

L'assemblea federala da la Confederaziun svizra,

avend gi invista dal rapport da la cumissiun da las instituziuns politicas dal cussegl dals chantuns,

dals 2 d'avrigl 2001¹

e da la posiziun dal cussegl federal dals 15 da zercladur 2001²

concluda:

I

La constituziun federala vegn midada sco suonda:

Art. 138 al. 1

¹ 100 000 votantas e votants pon proponer, aifer 18 mais dapi la publicaziun uffiziala da lur iniziativa, ina revisiun totala da la constituziun federala.

Art. 139 Iniziativa dal pievel formulada per ina revisiun parziala da la constituziun federala

¹ 100 000 votantas e votants pon pretender, aifer 18 mais dapi la publicaziun uffiziala da lur iniziativa, ina revisiun parziala da la constituziun federala, e quai en furma d'in sbos elavurà.

² Sche l'iniziativa violescha l'unitad da la furma, l'unitad da la materia u disposiziuns obligantas dal dretg internaziunal, la declera l'assemblea federala sco cumplettaimain u parzialmain nunvalaivla.

³ L'iniziativa vegn suttemessa a la votaziun dal pievel e dals chantuns. L'assemblea federala recumonda d'acceptar u da refusar l'iniziativa. Ella po confruntar l'iniziativa cun in cuntraproject.

Art. 139a Iniziativa dal pievel generala

¹ 100 000 votantas e votants pon, aifer 18 mais dapi la publicaziun uffiziala da lur iniziativa inoltrada en furma d'ina proposta generala, pretender l'acceptaziun, la midada u l'abrogaziun da disposiziuns costituziunalas u legalas.

² Sche l'iniziativa violescha l'unitad da la furma, l'unitad da la materia u disposiziuns obligantas dal dretg internaziunal, la declera l'assemblea federala sco cumplettaimain u parzialmain nunvalaivla.

³ Sche l'assemblea federala va d'accord cun l'iniziativa, elavura ella la midada correspundenta da la constituziun federala u da la legislaziun federala.

⁴ L'assemblea federala po confruntar la midada ch'ella ha elavurà en il senn da l'iniziativa cun in cuntraproject. La midada da la constituziun federala ed il cuntraproject vegnan suttemess a la votaziun dal pievel e dals chantuns; la midada da la legislaziun federala ed il cuntraproject vegnan suttemess a la votaziun dal pievel.

⁵ Sche l'assemblea federala refusa l'iniziativa, suttemetta ella questa a la votaziun dal pievel. Sche l'iniziativa vegn acceptada dal pievel, elavura l'assemblea federala ina midada correspundenta da la constituziun federala u da la legislaziun federala.

¹ BBI 2001 4803

² BBI 2001 6080

Art. 139b Procedura en cas da la votaziun davart ina iniziativa e ses cuntraproject

- ¹ Las votantas ed ils votants vuschan il medem mument davart
  - a. l'iniziativa dal pievel u la midada elavurada a basa da quella; e
  - b. il cuntraproject da l'assemblea federala.
- ² Els pon acceptar domadus projects. En la dumonda decisiva pon els inditgar, a qual project ch'els dattan la preferenza en il cas che domadus vegnan acceptads.
- ³ Sche, tar midadas constituziunalas acceptadas, in project obtegna en la dumonda decisiva la maioritad da las vuschs dal pievel e l'auter la maioritad da las vuschs dals chantuns, alura entra quel project en vigur, tar il qual la quota procentuala da las vuschs dal pievel e la quota procentuala da las vuschs dals chantuns èn las pli autas en la dumonda decisiva.

Art. 140 al. 2 lit. abis e b

- ² Al pievel vegnan suttemess per la votaziun:
  - a^{bis}. il project da lescha ed il cuntraproject da l'assemblea federala tar ina iniziativa dal pievel generala;
  - b. las iniciativas dal pievel generalas refusadas da l'assemblea federala;

Art. 141 al. 1, frasa introductiva e lit. d cifra 3 sco er al. 2

- ¹ Sche 50 000 votantas e votants u otg chantuns pretendan aifer 100 dis dapi la publicaziun uffiziala dal decret, alura vegnan suttemess a la votaziun dal pievel:
  - d. contracts internaziunals che
    3. cuntengan disposiziuns impurtantas che fixeschan normas da dretg u da las qualas la realisaziun pretenda il decret da leschas federalas.

² *Abrogà*

Art. 141a Realisaziun da contracts internaziunals

- ¹ Sch'il conclus d'approvaziun d'in contract internaziunal è suttemess al referendum obligatori, po l'assemblea federala integrar en quel las midadas constituziunalas che servan a la realisaziun dal contract.
- ² Sch'il conclus d'approvaziun d'in contract internaziunal è suttemess al referendum facultativ, po l'assemblea federala integrar en quel las midadas legalas che servan a la realisaziun dal contract.

Art. 156 al. 3

- ³ La lescha prevesa disposiziuns per garantir ch'en cas da divergenzas tranter las chombras vegnian prendids conclus davart:
  - a. la valaivladad u la nunvalaivladad parziala d'ina iniziativa dal pievel;
  - b. la realisaziun d'ina iniziativa dal pievel generala acceptada dal pievel;
  - c. la realisaziun d'in conclus federal approvà dal pievel per introducir ina revisiun totala da la constituziun federala;
  - d. il preventiv u in supplement a tal.

Art. 189 al. 1bis

^{1bis} El [*il tribunal federal*] giuditgescha recurs pervia d'inobservanza dal cuntegn e da l'intent d'ina iniziativa dal pievel generala tras l'assemblea federala.

II

- ¹ Quest conclus è suttemess a la votaziun dal pievel e dals chantuns.
- ² L'assemblea federala fixescha l'entrada en vigur. L'artitel 189 alineia ^{1bis} resta en vigur a l'entrada en vigur dal conclus federal dals 8 d'october 1999³ davart la refurma da la justia.

Segund project

Contribuziuns chantunalas per tractaments a l'ospital

2

■ **La dumonda da votaziun sa cloma:**
**Vulais Vus acceptar la lescha federala
dals 21 da zercladur 2002 davart l'adat-
taziun da las contribuziuns chantunalas
per ils tractaments staziunars a l'intern
dal chantun tenor la lescha federala
davart l'assicuranza da malsauns?**

Il cussegl naziunal ed il cussegl dals chan-
tuns han approvà domadus unanimamain
questa lescha federala urgenta.

Il pli impurtant en furma concisa

■ Finanziaziun dals tractaments a l'ospital

L'assicuranza obligatoria per la tgira da malsauns garantisce a tut las pazientas ed ils pazients las prestaziuns necessarias en cas d'ina dimora a l'ospital. Ma l'assicuranza na porta betg tut ils custs. Il tractament en la partiziun generala vegn finanzià per part er dals chantuns. Il tribunal federal d'assicuranzas ha constatà cleramain ch'ils chantuns ston sa participar a la finanziaziun da las prestaziuns che vegnan surpigliadas d'ina assicuranza obligatoria da malsauns per il tractament da pazientas e pazients cun assicuranzas supplementaras (partiziun privata u mez privata), sche quels vegnan tractads en in ospital subvenziunà. Fin uss surprendeva l'assicuranza supplementara questa part.

■ Execuziun difficila

Questa decisiun metta fin ad ina disputa da plirs onns tranter ils chantuns ed ils assicuraders da malsauns. Tuttina chaschnass l'execuziun immediata ed integrala da questa sentenza mintg'onn custs supplementars per ils chantuns da totalmain var 700 milliuns francs. Questas expensas n'èn savens betg anc budgetadas. Cun ina lescha federala urgenta ha il parlament chattà ina via ord questa situaziun difficila.

■ Tge porta la lescha federala urgenta?

La lescha federala urgenta regla la transiziun: l'onn 2002 ston ils chantuns surpigliar 60 pertschient da la tariffa da la partiziun generala, l'onn 2003 alura 80 pertschient e l'onn 2004 100 pertschient. Quai è ina solu-

ziun transitoria fin a la segunda revisiun parziala da la lescha davart l'assicuranza da malsauns che vegn ad introducir ina nova regulaziun per la finanziaziun dals ospitals.

■ Pertge il referendum?

L'assicurader da malsauns Assura ha prendì il referendum cunter la lescha federala urgenta perquai ch'el è da l'avis ch'ils chantuns stoppian pajar lur contribuziun be graduadamain e betg immediat e cumpletamain. Che tras quai vegnia dà memia pouca e memia plaun distgargia a l'assicuranza supplementara.

■ Posiziun dal cussegl federal e dal parlament

Il cussegl federal ed il parlament recumondan d'acceptar la lescha federala urgenta. Quest cumpromiss equilibrà permetta da realisar pass per pass la sentenza dal tribunal federal d'assicuranzas. In gea a la lescha garantisce ina realisaziun ordinada e resguarda la situaziun finanziaria dals chantuns.

Text da la votaziun

Lescha federala davart l'adattaziun da las contribuziuns chantunals per ils tractaments staziunars a l'intern dal chantun tenor la lescha federala davart l'assicuranza da malsauns

dals 21 da zercladur 2002

L'assemblea federala da la Confederaziun svizra,

sa basond sin l'artitgel 117 alinea 1 da la constituziun federala¹, avend gi invista dal rapport da la cumissiun da la segirezza sociala e da la sanadad publica dal cussegl dals chantuns dals 13 da favrer 2002² e da la posiziun dal cussegl federal dals 15 da mars 2002³,

concluda:

Art. 1

¹ Divergentamain da l'artitgel 49 alineas 1 e 2 da la lescha federala dals 18 da mars 1994 davart l'assicuranza da malsauns⁴ sa participeschan ils chantuns cun las sequentas contribuziuns als custs dals tractaments staziunars a l'intern dal chantun, e quai en las partiziuns mez privatas e privatas dals ospitals publics e subvenziunads dal maun public:

- a. davent dal 1. da schaner 2002, 60 pertschient da las tariffas debitadas dals assicuraders per las abitantas ed ils abitants dal chantun en la partiziun generala da l'ospital respectiv;
- b. davent dal 1. da schaner 2003, 80 pertschient da las tariffas debitadas dals assicuraders per las abitantas ed ils abitants dal chantun en la partiziun generala da l'ospital respectiv;
- c. davent dal 1. da schaner 2004, 100 pertschient da las tariffas debitadas dals assicuraders per las abitantas ed ils abitants dal chantun en la partiziun generala da l'ospital respectiv.

² Il di da l'entrada en l'ospital è decisiv per calcular la participaziun chantunala.

Art. 2

¹ Ils ospitals tramettan il quint als assicuraders suenter avair deducì la participaziun chantunala.

² Ils chantuns reglan las modalitads da rendaquint tranter ils ospitals ed ils chantuns.

Art. 3

¹ Questa lescha vegn declarada urgenta tenor l'artitgel 165 alinea 1 da la constituziun federala. Ella sutstatast al referendum facultativ tenor l'artitgel 141 alinea 1 litera b da la constituziun federala.

² Ella entra en vigur retroactivamain per il 1. da schaner 2002 e vala fin ils 31 da december 2004.

CS 832.14

- 1 CS 101
- 2 BBI 2002 4365
- 3 BBI 2002 5847
- 4 CS 832.10

Argumentes dal comité da referendum:

13

«NA al tractament inegal dals assicurads!

Cun las taglias ch'els pajan gidan tut las burgaisas ed ils burgais a financiar ils custs dals tractaments als ospitals. A quests custs ston sa participar ils chantuns tenor la lescha davart l'assicuranza da malsauns ch'è en vigur dapi il 1. da schaner 1996. Tuttina han ils chantuns refusà fin uss da pagar lur contribuziun per ils assicurads en ina partiziun privata (chombra d'in u dus letgs) d'in ospital public u d'in ospital subvenziunà dal maun public.

Cun sia decisiun dals 30 da november 2001 ha il tribunal federal d'assicuranzas (TFA) mess ina fin a quest tractament inegal nunpussaivel. Tuttina han ils chantuns refusà vinavant da tractar egualmain tut ils assicurads. Sut la pressiuin dals chantuns ha il parlament deliberà ina lescha federala urgenta che guntgescha la decisiun menziunada dal TFA. La lescha vala retroactivamain per il 1. da schaner 2002 e permetta als chantuns da mitschar da lur entira responsablidad finanziaria; uschia vegnan sfurzadas las personas cun in'assicuranza supplementara da pagar custs d'ospital ch'ellas cuvran en sasez gia cun lur taglias.

Ultra da quest tractament inegal inacceptabel da las burgaisas e dals burgais ha quest tric legislativ da bursariel dentant anc autras consequenzas displaschavlas:

- **I vegn desisti d'assicuranzas supplementaras** perquai che lur premias, las qualas èn d'aggiuntar a l'assicuranza fundamentala pli e pli chara daventan insupportablas. Plinavant daventa necessaria ina amplificaziun da l'infrastructura generala d'ospital. Adina dapli personas èn sfurzadas da desister da lur assicuranza supplementara per la partiziun privata en l'ospital. Uschia ston vegnir tractads dapli assicurads en las partiziuns generalas. L'amplificaziun da questas partiziuns vegn finanziada puspè dal tutfatg cun las taglias da tut ils pajataglias e cun las premias da las assicuranzas da malsauns da tut ils assicurads.
- **In augment dals custs per il tractament en la partiziun generala** e cun quai er da las premias da l'assicuranza fundamentala: quest augment dals custs resulta pervia da la perdita da las entradas dals ospitals ord il sector privat lucrativ (aproximativamain pli ch'ina milliarda francs per onn), cun las qualas vegn subvenziunada oz ina gronda part da l'infrastructura generala d'ospital.
- **Personas cun in'assicuranza supplementara sa sentan tractadas malgistamain:** Las personas assicuradas perdan lur dretg acquistà char ed ensalà d'ina libra tscherna dal medi e da l'ospital. Fitg stgandelus è quai per personas pli attempadas ch'èn il pli ferm dependentas da questa protecziun.

Per tut quests ed ulteriurs motifs envida il comité da referendum las votantas ed ils votants da sustegnair la decisiun dal TFA e da refusar la tactica retardanta dal parlament. Votai NA a la lescha federala urgenta dals 21 da zercladur 2002 davart l'adattaziun da las contribuziuns chantunalas per ils tractaments a l'ospital.»

Posiziun dal cussegl federal

2

Cun la lescha federala urgenta vegn realisada pass per pass la decisiun dal tribunal federal d'assicuranzas e resguardada la situaziun finanziaria dals chantuns. La lescha è ina soluziun raschunaivla da cumpromiss e transitoria. Il cussegl federal beneventa il project spezialmain per ils sequents motivs:

■ **Ils chantuns ston pajar...**

La sentenza dal tribunal federal d'assicuranzas ha sclerì la situaziun. Il tribunal ha confermà ch'il chantun da domicil e l'assicurader da malsauns han da pajar ina contribuziun per mitga dimora en in ospital public u en in ospital subvenziunà dal maun public, sch'ì sa tracta d'ina prestaziun cuvrida da l'assicuranza obligatoria. Quai independentamain dal fatg, en tge partiziun ch'il tractament succeda e sch'ìl pacient ha stipulà in'assicuranza supplementara. L'import che surpasa l'assicuranza fundamentala (p. ex. confort, chombra singula, tscherna dal medi), vegn surpiglià er vinavant exclusivamain da l'assicuranza supplementara. Suenter quest scleriment da la situaziun tras il tribunal suprem vulesch il cussegl federal realisar uss la sentenza en favur da las personas cun in'assicuranza supplementara, senza che quai chaschunia novs problems d'execuziun.

■ **...ma graduadamain**

La realisaziun immediata ed integrala da la decisiun dal tribunal chaschunass problems finanziaals considerabels als chantuns. Las expensas chantunalas supplementaras da totalmain var 700 milliuns francs per onn che resultan qua n'hanblers chantuns betg previs en lur preventiv. Dapi ch'ìls assicuraders da malsauns ed ils chantuns n'èn betg pudids sa metter d'accord per ina reglamentaziun transitoria, ha il parlament elavurà in cumpromiss. L'adattaziun graduada da las contribuziuns

chantunalas als custs per il tractament a l'ospital da las personas cun in'assicuranza privata e mez privata ils onns 2002, 2003 e 2004 è utila e mitigescha las consequenzas da la sentenza dal tribunal sin las finanzas dals chantuns.

■ **In cumpromiss equilibrà e pratitgabel...**

La lescha federala urgenta è in cumpromiss cun ina vasta basa; in cumpromiss equilibrà e pratitgabel che tegna quint dals interess dals chantuns e dals assicuraders da malsauns. Sch'ella vegn refusada, èsi puspè da tschertgar ina soluziun. Igl è da temair che tscherts chantuns na sajan betg en il cas da finanziar a curta vista las entiras contribuziuns ch'els debiteschan per ils tractaments a l'ospital. Sch'igl arrivass a questa situaziun, patissan da quai las personas cun in'assicuranza supplementara ed ils assicuraders da malsauns. Els stuessan alura far valair lur dretgs tras proceduras giudizialas. Il cussegl federal parta il quità dals chantuns ch'ì pudessan resultar problems d'execuziun considerabels. Perquai resguarda el questa lescha sco necessaria.

■ **... en l'interess da las personas cun in'assicuranza supplementara**

La lescha federala urgenta che vala dapi il 1. da schaner 2002 ha in niz concret per las personas cun in'assicuranza supplementara. Quest niz sentan ins gia a curta vista: l'onn 2003 na vegnan strusch u insumma betg a s'augmentar las premias da l'assicuranza supplementara.

Per tut quests motivs recumondan il cussegl federal ed il parlament d'acceptar la lescha federala urgenta.

PP
Spediziun postala

Spediziuns enavos
a la controlla d'abitants
da la vischnanca

Recumandaziun a las votantas ed als votants

Il cussegl federal ed il parlament
recumondan a las votantas ed als votants
da vuschar ils 9 da favrer 2003 sco
suonda:

■ **Gea** a la revisiun dals dretgs dal
pievel

■ **Gea** a la lescha federala davart
l'adattaziun da las contribuziuns chantu-
nalas per ils tractaments staziunars a
l'intern dal chantun tenor la lescha
federala davart l'assicuranza da malsauns

Adressa d'internet:
www.admin.ch